Lieta Nr. A42479308
A5569-09/36

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2009.gada 20.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Kudrēviča,

piedaloties pieteicējam *D.B.*,
atbildētājas Ķekavas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Ķekavas novada domes pilnvarotajam pārstāvim *A.Z.*,

2009.gada 13.oktobrī atklātā tiesas sēdē Lielajā ielā 4, Liepājā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *D.B.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Ķekavas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2007.gada 12.decembra lēmuma Nr. B 75 24/16 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 20.novembrī Ķekavas Municipālās policijas inspektore sastādīja Administratīvā pārkāpuma protokolu EN Nr. 500764 (turpmāk arī – Protokols), kurā norādīts, ka 2007.gada 26.jūlijā plkst. 20:50 *D.B.* piederoša automašīna AUDI A3, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* atradās novietota zaļajā zonā.

Protokolā konstatēts, ka ar minēto pārkāpumu pārkāpti Ķekavas pagasta padomes saistošo noteikumu (turpmāk arī – Noteikumi) Nr.13 2.16 punkts.

2007.gada 12.decembrī Ķekavas pagasta padomes Administratīvā komisija (turpmāk arī – Komisija), pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 32.panta otro daļu un Ķekavas pagasta padomes saistošo noteikumu Nr.13/2005 (turpmāk arī – Noteikumi) 2.16p. prasībām, pieņēma lēmumu Nr. B 75 24/16 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru nolemts piemērot *D.B.* naudas sodu Ls 20 apmērā.

[2] 2008.gada 7.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *D.B.* (turpmāka arī – pieteicējs) pieteikums, kurā lūdz atcelt Ķekavas pagasta padomes Administratīvās komisijas (turpmāk arī – Komisija) 2007.gada 12.decembra lēmumu Nr. B 75 24/16 un piemēroto naudas sodu, atradot iespēju piemērot mutisku brīdinājumu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] Lēmums pieņemts vispārīgi, neņemot vērā LAPK noteiktās normas, kā arī Komisija nav pietiekami iedziļinājusies lietā.

[2.2] LAPK 21.pants paredz atbrīvošanu no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā. Noteikumu 1.5.punkts noteikts, ka par pārkāpumu, kas minēts Noteikumu 2.16.punktā tiek paredzēts arī brīdinājums kā administratīvā soda veids.

Minētais nav ņemts vērā, lai gan pārkāpums nav izdarīts atkārtoti, kā arī nav konstatēti apstākļi, kas pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu. Vienlaikus, pamatojoties uz LAPK 33.pantā noteikto, norāda, ka vainu mīkstinošs apstāklis var arī nebūt likumā minēts.

[2.3] Kā apstākļi, kas mīkstina viņa atbildību par administratīvo pārkāpumu pieteicējs norāda uz savu veselības stāvokli, un konkrēti, 2006.gada 26.janvārī pieteicējam izdarīta mugurkaula diska trūces operācija, ko pierāda Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas izraksts no veselības vēstures Nr.07745/06, no kuriem izriet, ka pieteicējam jāierobežo smaguma cilāšanu. Līdz ar to pieteicējs paskaidro, ka administratīvo pārkāpumu izdarījis, t.i., automašīnu novietojis zālājā pie mājas */adrese/*, Ķekavā tāpēc, jo tā bija vienīgā brīvā vieta vistuvāk trepju telpai, kurā dzīvo pieteicēja 4 mēnešus veca meita *S.B.*, kuru viņš atveda uz mājām. Tādējādi, lai

ierobežotu smaguma, novietoja automašīnu zālienā, tajā vietā, kur automašīnas tiek pastāvīgi turētas daudzus gadus.

[2.4] Piemērojot soda mēru Ls 20 apmērā, Komisija nav ņēmusi vērā LAPK 33.panta pirmajā punktā minēto vainu mīkstinošo apstākli, proti, pieteicējs paskaidrojumā policijai ir vaļsirdīgi atzinis un nožēlojis izdarīto. Līdz ar to Lēmuma pārsūdz pilnā apjomā, kā arī uzskata, ka piemērotais naudas sods ir nepamatoti augsts soda mērs.

[3] 2008.gada 29.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Ķekavas pagasta padomes rakstveida paskaidrojums, kurā norāda, ka pieteicēja pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz turpmāk minētiem argumentiem.

[3.1] No lietas materiāliem redzams, ka Protokolā norādīts uzaicinājums par ierašanos 21.11.2007. plkst.14.00 uz Komisijas sēdi, taču pieteicējs nezināmu iemeslu dēļ neieradās. Pieteicējam atkārtoti tika nosūtīts uzaicinājums ierasties uz Komisijas sēdi, kura notiks 12.12.2007., pirms tam pieteicējs tika ilgstoši meklēts, nosūtot trīs ierakstītās vēstules, taču arī uz Komisijas sēdi 2007.gada 12.decembrī pieteicējs neieradās, kā arī neiesniedza Komisijai dokumentus, kas attaisnotu viņa neierašanās iemeslu, tāpēc lietu izskatīja bez viņa klātbūtnes.

[3.2] 2007.gada 20.novembrī pieteicējs Ķekavas Municipālajā policijā sniedza paskaidrojumu, kurā viņš atzīst savu vainu.

[4] Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

[5] Konkrētajā lietā ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2008.gada 14.februāra lēmumu nolemts atbildētājas Ķekavas pagasta pašvaldības pusē pieaicināt iestādi – Ķekavas pagasta padomes Administratīvo komisiju.

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 2.pielikumu „Novadi un to teritoriālā iedalījuma vienības", ar 2009.gada 1.jūliju Ķekavas pagasts ir iekļauts Ķekavas novada teritoriālajā vienībā.

Ar minētā likuma Pārejas noteikumu 13.punktu Ķekavas novada dome ir Ķekavas pagasta padomes juridisko tiesību pārņēmēja un līdz ar to atbildētājas pašvaldības pusē pārstāvošā iestāde šajā lietā.

Ķekavas novada domes (turpmāk arī – atbildētāja) pārstāvis tiesas sēdēs pieteicēja prasījumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Iepazinusies ar lietas materiāliem un tiesas sēdē uzklausījusi lietas dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu ***ir pamatots un tādēļ daļēji apmierināms*** turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7] Saskaņā ar LAPK 8.panta pirmo daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā. Līdz ar to spriedumā LAPK normas, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu, ir izteiktas likuma redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā.

Atbilstoši LAPK 9.pantā noteiktajam, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar šā panta otro daļu, panta pirmajā daļā minētos faktus citastarp konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem.

[8] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[8.1] 2007.gada 26.jūlijā laika posmā no pulksten 20:45 līdz 20:50 Ķekavas Municipālās policijas jaunākais inspektors sastādīja Apskates protokolu, kurā konstatēts, ka automašīna AUDI A3, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* novietota zaļajā zonā Ķekavas pagastā, */adrese/*. Konstatētais tika nofotografēts *(lietas 19.lapa).*

[8.2] 2007.gada 20.novembrī Ķekavas Municipālās policijas jaunākā inspektore sastādīja Administratīvā pārkāpuma protokolu EN Nr. 500764, kurā konstatēts, ka 2007.gada 26.jūlijā plkst. 20:50 *D.B.* piederoša automašīna AUDI A3, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* atradās novietota zaļajā zonā, līdz ar to pārkāpts Noteikumu 2.16.punkts *(lietas 18.lapa).*

Protokolam pievienota fotogrāfija, no kuras redzams, ka pieteicējam piederošā automašīna atrodas zālājā *(lietas 27.lapa).*

[8.3] 2007.gada 20.novembrī pieteicējs Ķekavas Municipālajā policijā sniedza paskaidrojumu, kurā vainu atzina un norādīja, ka turpmāk centīsies līdzīgu pārkāpumu nepieļaut *(lietas 26.lapa).*

[8.4] Lietai pievienoti Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas Epikrīze – Izraksts slimības vēstures Nr.00745/06 un Klīniskās universitātes slimnīcas „Gaiļezers" izraksts, no kuriem izriet, ka pieteicējam veikta mugurkaula diska trūces operācija, kā arī rekomendēts pieteicējam ierobežot sēdēšanu, locīšanos un smagumu celšanu *(lietas 11. – 12.lapa).*

[8.5] 2007.gada 12.decembrī Komisija, pamatojoties uz LAPK 32.panta otro daļu un Noteikumu 2.16.p. prasībām, pieņēma Lēmumu ar kuru nolēma piemērot pieteicējam naudas sodu Ls 20 apmērā *(lietas 7.lapa).*

[9] Lietā nav strīda, ka pieteicējam piederošā automašīna AUDI A3, ar valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, 2007.gada 26.jūlijā plkst. 20:50 atradās novietota zaļajā zonā, ar ko tika pārkāpts Ķekavas pagasta padomes saistošo noteikumu Nr.13/2005 2.16p. punkts.

Lietā pastāv strīds par to, vai pieteicējam pamatoti uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā, nevis brīdinājums.

[10] LAPK 32.panta otrā daļa noteic, ka uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[10.1] LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstina apstāklis, ja vainīgais valsirdīgi nožēlojis izdarīto.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs jau paskaidrojumā *(lietas 26.lapa),* kā arī tiesas sēdē norādīja, ka atzīst sevi par vainīgu un to valsirdīgi nožēlo.

[10.2] LAPK 33.panta trešā daļa noteic, ka institūcija (amatpersona), kas izlemj administratīvā pārkāpuma lietu, var atzīt par mīkstinošiem arī apstākļus, kuri likumā nav minēti.

Tiesa konstatē, ka pieteicējam 2006.gada janvārī veikta medicīniska operācija, kas turpmāk paredz saudzējošu režīmu *(lietas 11.lapa),* 2007. gada septembrī pieteicējs vērsies slimnīcā ar sūdzībām par stiprām sāpēm mugurkaula jostas daļā *(lietas 12.lapa).*

To, ka pieteicēja ģimenē ir bērns zīdaiņa vecumā, apstiprina Dzimšanas apliecība *(lietas 8.lapa).*

Administratīvais pārkāpums, par kuru pie atbildības saukts pieteicējs, konstatēts 2007.gada 20.novembrī, tātad, aptuveni divus mēnešus pēc pieteicēja vēršanās pēc medicīniskās

palīdzības. Tiesas skatījumā šāds apstāklis, lai arī tas neattaisno izdarīto pārkāpumu, tas izskaidro iemeslu, kādēļ pieteicējam nācās šādi rīkoties.

Tiesas skatījumā tas fakts, ka pieteicējs paskaidrojumā gan uzreiz pēc administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas, gan tiesas sēdē ietvēris vienus un tos pašus argumentus (tiesas sēdē tie tika precizēti), norāda uz to, ka pieteicēja mērķis nebija maldināt atbildētāju, cenšoties izvairīties no administratīvās atbildības.

Kaut arī pieteicējs uz lietas izskatīšanu Administratīvajā komisijā nebija ieradies, tās rīcībā bija pieteicēja 2007.gada 20.novembrī sniegtais paskaidrojums, no kā izriet pieteicēja vainas atzīšana un pārkāpuma izdarīšanas iemesls.

[10.3] Tāpat tiesa ņem vērā to, ka automašīnu pieteicējs novietojis vietā, kura ir nesakopta un neattīstīta, ko nenoliedza arī atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē. Tādējādi secināms, ka apkārtējai videi nav ticis nodarīts postījums, kas atbildētājam bija jāizvērtē, piemērojot *samērīguma principu*. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka pieteicējs nav atbrīvojams no administratīvās atbildības, jo tā vaina izdarītajā pārkāpumā ir pierādīta, ko pats pieteicējs arī neapstrīd.

[10.4] Tiesa vērš uzmanību uz to, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus (LAPK 22.pants Administratīvā soda mērķis).

No administratīvā soda *mērķa* izriet, ka primāri ir nepieciešams pārkāpēju audzināt likumu ievērošanas garā, kā arī lai tas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tiesas skatījumā, konkrētajā gadījumā ir iespējams aprobežoties ar administratīvo sodu – brīdinājumu, jo pieteicējs ir arī apņēmies šādus pārkāpumus atkārtoti neveikt. Pretējā gadījumā atbildētājam joprojām pastāvēs iespēja pieteicēju sodīt arī ar naudas sodu.

[10.5] Tiesa vērš atbildētāja uzmanību uz to, ka, neizvērtējot visus LAPK 32.panta otrajā daļā minētos apstākļus, nav pietiekoši pamatota tieši šāda soda piemērošana. Proti, nav veikti visi lietderības apsvērumi. Lietderības apsvērumi ietver samērīguma principa elementu piemērošanu. Samērīguma principa, kas ir viens no tiesiskas valsts tiesību principiem, piemērošana administratīvajās lietās un it īpaši administratīvā pārkāpuma lietās, ir nozīmīga administratīvā procesa sastāvdaļa, jo iestāde savas kompetences ietvaros realizē tai piešķirto rīcības brīvību. Attiecīgais rezultāts iestādei ir pienācīgi jāpamato. Ir jāpamato tā nepieciešamība (leģitīma mērķa sasniegšanā), piemērotība (attiecīgā mērķa sasniegšanai), vajadzība (mazāk personas tiesību ierobežojošo līdzekļu izmantošana) un atbilstība (salīdzinot personas tiesību aizskārumu ar sabiedrības ieguvumu).

[10.6] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmajai daļai administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdotā administratīvā akta tiesiskumu, tajā skaitā iestādes *lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros.*

Tiesa norāda, ka *iestādes lēmumam jābūt tādam, ka tiesa, veicot kontroli pār šī lēmuma tiesiskumu, varētu gūt pārliecību, ka lietderības apsvērumi ir izdarīti.*

Kā jau tiesa konstatēja, nav redzams, ka konkrētās administratīvās lietas ietvaros būtu veikti lietderības apsvērumi. Lietderības apsvērumi ietver *samērīguma principa* elementu piemērošanu. Samērīguma princips noteic, ka starp mērķi, ko publiskā vara ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību vēlas sasniegt, un indivīda tiesību un leģitīmo interešu ierobežojumu ir jābūt saprātīgām attiecībām. *Turklāt mērķa sasniegšanai izvēlētais līdzeklis nedrīkst būt vairāk ierobežojošs kā nepieciešams konkrētajā gadījumā.*

Izvērtējot lietā esošos materiālus, tiesa secina, ka atbildētāja nav ievērojusi samērīguma principu, izskatot pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

Saskaņā ar administratīvo tiesu praksi, lietderības apsvērumu neatspoguļošana administratīvajā aktā no personas tiesību aizsardzības viedokļa nav būtisks pārkāpums tikai tad, ja ir piemērota *minimālā iespējamā sankcija*. Kā izriet no Lēmuma, pieteicējam nav piemērota minimālā iespējamā sankcija.

[10.7] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 253. panta trešajai daļai likumā paredzētajos gadījumos tiesa var grozīt administratīvo aktu un noteikt tā saturu. Savukārt atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286. panta pirmās daļas 5. punktam tiesa,

izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, var grozīt soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu. Tādējādi tiesa norāda, ka izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, gadījumā, ja tiesa secina, ka lietderības apsvērumi nav izdarīti vai ir izdarīti kļūdaini, tā pati var izdarīt lietderības apsvērumus un lemt par soda mēru.

No teiktā secināms, ka tiesai pašai jāizdara lietderības apsvērumi un jālemj par to, vai uzliktais sods atbilst pārkāpuma smagumam un vai tas nav samazināms.

Tā kā lietā ir pierādīta pieteicēja vaina pārkāpuma izdarīšanā, bet, ņemot vērā to, ka pārsūdzētajā lēmumā nav iekļauti soda uzlikšanas apsvērumi, tiesa uzskata, ka *nav pamata pieteicēju atbrīvot no administratīvās atbildības*, tomēr pieteicējam uzliktais sods ir *samazināms* noteiktās sankcijas ietvaros.

Tiesa vērš uzmanību uz to, ka iestādes lēmumam jābūt tādam, ka tiesa, veicot kontroli pār šī lēmuma tiesiskumu, varētu gūt pārliecību, ka lietderības apsvērumi ir izdarīti.

Kā jau tiesa konstatēja, konkrētās administratīvās lietas ietvaros nav redzams, ka tika veikti lietderības apsvērumi. Izvērtējot lietā esošos materiālus, tiesa secina, ka iestāde nav ievērojusi samērīguma principu, izskatot pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

[11] Izskatāmajā gadījumā tiesa uzskata, ka ievērojot konstatētos apstākļus – pieteicēja veselības stāvokli, zaļās zonas faktisku neesamību un reāla kaitējuma neesamību, kā arī savas kļūdas apzināšanu, administratīvā soda apmērs sankcijas ietvaros ir grozāms.

Ņemot vērā šā sprieduma [10] punktā norādīto, tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā pieteicējam uzliekams administratīvais sods – brīdinājums, jo šāds sods samērīgi atbilst konstatētajiem lietas apstākļiem un konstatētajam administratīvajam pārkāpumam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 267.pantu un 289.-291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt *D.B.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Ķekavas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2007.gada 12.decembra lēmuma Nr.B 75 24/16 atcelšanu.

Grozīt Ķekavas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2007.gada 12.decembra lēmumu Nr.B 75 24/16 un **noteikt** *D.B.* (personas kods */personas kods/*) administratīvo sodu – brīdinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā rajona tiesas Liepājas tiesu namā Lielajā ielā 4, Liepājā.

Tiesnese A.Kudrēviča